

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

Г-Н Р. MENGOZZI

представено на 6 ноември 2008 година¹

I — Въведение

1. С настоящото преюдициално запитване Conseil d'État (Франция) иска от Съда да тълкува точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 година за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването².

2. Запитването е отправено във връзка с жалбите, които са подадени пред запитващата юрисдикция от Association nationale pour la protection des eaux et rivières — TOS (наричано по-нататък: „ANPER-TOS“) и Association OABA (сдружение OABA) и с които се иска отмяна на Декрет № 2005-989 за изменение на номенклатурата на класифицираните инсталации от 10 август 2005 г.³

3. От една страна, става въпрос по същество за това да се определи дали пълпъдъците, яребиците и гълъбите трябва да се приемат за птици, попадащи в приложното поле на Директива 96/61, която установява

режим на предварително издаване на разрешително за инсталациите за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места. От друга страна и в случай на утвърдителен отговор, се поставя въпросът дали национална система като предвидената в Декрет № 2005-989, наречена система на „животни-еквиваленти“, при която броят на животните се претегля в зависимост от действително отделяното количество азот и която се използва, за да се изчисли прагът, от който за инсталациите се прилага режимът на предварително издаване на разрешително, е в съответствие с Директива 96/61.

II — Правна уредба

A — Общностна правна уредба

4. Член 1 от Директива 96/61 предвижда:

„Цел на настоящата директива е постигането на комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването, произтичащо от изброените дейности в приложение I. Тя посочва мерки, предназначени да предотвратят

1 — Език на оригиналния текст: френски.

2 — ОВ L 257, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 3, стр. 183.

3 — JORF от 13 август 2005 г., стр. 13195.

вратят или в случаите, когато това е практически неосъществимо, да намалят емисиите във въздуха, водите и земята в резултат от горепосочените дейности, включително и мерки, свързани с отпадъците, целящи постигането на висока степен на опазване на околната среда в нейната цялост, без да се засяга действието на Директива 85/337/ЕИО [на Съвета от 27 юни 1985 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 175, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 174)] и съответните разпоредби на Общността.“

5. Член 2 от Директива 96/61, озаглавен „Определения“, предвижда:

„По смисъла на настоящата директива:

[...]

3) „инсталация“ е всяко неподвижно техническо съоръжение, в което се извършват една или повече от посочените в приложение I дейности [...]

4) „съществуваща инсталация“ е всяка действаща инсталация или всяка инсталация, която е получила разре-

шително за експлоатация или за която е представено пред компетентните органи заявление за издаване на такова, в съответствие с действащото законодателство, преди датата на влизане в сила на настоящата директива, при условие че пускането ѝ в експлоатация се осъществи в рамките на една година от същата дата;

[...]

9) „разрешително“ е писменото решение (или няколко такива решения) или такова част от него, предоставяща разрешение за експлоатация на определена инсталация или част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на въпросната инсталация с изискванията на настоящата директива [...]

[...]“

6. Член 4 от Директива 96/61 гласи:

„Държавите членки предприемат необходимите мерки, които да гарантират, че всички нови инсталации се експлоатират след предоставяне на разрешително в съответствие с настоящата директива [...]“

7. Съгласно член 5 от Директива 96/61:

„1. Без да се засяга действието на съответното законодателство на Общността, държавите членки предприемат необходимите мерки, които посредством предоставяне на разрешителни в съответствие с членове 6 и 8 или в случаите, когато това е необходимо, посредством преразглеждане и актуализиране на условията осигуряват привеждането на експлоатацията на съществуващите инсталации от страна на компетентните органи в съответствие с изискванията на членове 3, 7, 9, 10, 13, член 14, първо и второ тире и член 15, параграф 2 в срок не по-голям от осем години от датата на влизане в сила на настоящата директива.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки за прилагане на разпоредбите на членове 1, 2, 11, 12, член 14, трето тире, член 15, параграфи 1, 3 и 4, членове 16, 17 и член 18, параграф 2 към съответните съществуващи инсталации считано от датата на влизане в сила на настоящата директива.“

8. Член 9 от същата директива, озаглавен „Условия в разрешителното“, гласи:

„1. С оглед постигане на висока степен на опазване на околната среда като цяло посредством мерки за опазване на въздуха, водите и земите държавите членки гарантират наличието в съответното разрешително на необходимите

мерки за съблюдаване на изискванията на членове 3 и 10 относно неговото издаване.

[...]

3. Разрешителното съдържа норми за допустими емисии на съответните замърсители, по-конкретно посочените в приложение III, които е възможно да бъдат изпуснати от съответната инсталация в значителни количества, като са съобразени със свойствата и способността им да пренасят замърсяване от една среда в друга (вода, въздух и земя). [...] Където е уместно, пределните стойности могат да бъдат заменени от еквивалентни параметри или технически мерки.

За инсталациите, изброени в точка 6.6 от приложение I, нормите за допустими емисии, посочени в този параграф, отчитат и практическите изисквания, свойствени за тези категории инсталации.

4. Без да се засяга действието на член 10, нормите за допустими емисии и еквивалентните параметри и технически мерки, посочени в параграф 3, се основават на най-добрите налични техники, без да предписват използване на които и да са техники или конкретни технологии, но като отчитат техническите характеристики на разглежданата инсталация, нейното геог-

рафско положение и условията на местната околна среда. При всички обстоятелства условията в разрешителното съдържат разпоредби за намаляването до минимум на замърсяванията на далечни разстояния или трансгранични замърсявания и обезпечават висока степен на опазване на околната среда като цяло.

емисии в съответствие с процедурите в Договора [за ЕО] за:

— категориите инсталации от списъка в приложение I [...]

[...]“

и

9. Член 16, параграф 2 от Директива 96/61 предвижда:

— замърсителите, посочени в приложение III,

„Комисията организира обмен на информация между държавите членки и промишлени предприятия, отнасяща се за най-добрите налични техники, свързания с тях мониторинг и новостите в тях. На всеки три години Комисията публикува резултатите от обмена на информация.“

за които е установена нужда от действие от страна на Общността на базата на обмена на информация, посочена в член 16.

10. Член 18 от Директива 96/61 гласи:

„1. По предложение на Комисията Съветът определя норми за допустими

2. В случай на липса на норми за допустими емисии на Общността, определени по силата на настоящата директива, съответните норми за допустими емисии в директивите, указани в приложение II и в други законодателни документи на Общността, се прилагат като минимални норми за допустими емисии по силата на настоящата директива за инсталациите от списъка в приложение I.

[...]“

2. Оксиди на азота и други азотни съединения

11. Точка 6.6 от приложение I към Директива 96/61, озаглавено „Категории промишлени дейности, посочени в член 1“, гласи: [...]

„Инсталации за интензивно отглеждане на птици [...] с повече от:

5. Метали и техните съединения

[...]

а) 40 000 места за птици;

Вода

[...]“

[...]

12. В приложение III към Директива 96/61, озаглавено „Показателен списък на основните замърсяващи вещества, които следва да се вземат предвид, ако имат отношение при определянето на норми за допустими емисии“, се предвижда:

2. Органофосфорни съединения

„Въздух

[...]

[...]

7. Метали и техните съединения

[...]

2. От 5 000 до 30 000 животни-еквиваленти: декларация

11. Вещества, които водят до еутрофикация (по-конкретно нитрати и фосфати)

Забележка — Птиците и пернатият дивеч се преброяват, като се използват следните стойности в животни-еквиваленти:

[...]“

пъдпъдък = 0,125;

гълъб, яребица = 0,25;

Б — *Национална правна уредба*

петле = 0,75;

13. Съгласно член 1 от Декрет № 2005-989 таблицата, която представлява номенклатурата на класифицираните инсталации, се включва като приложение I към него.

пиле с ниско тегло = 0,85;

кокошка, стандартно пиле, пиле със знак за качество, биологично

14. В рубрика 2111 от приложение I към Декрет № 2005-989 се предвижда:

отглеждано пиле, ярка, кокошка носачка, кокошка за разплод,

фазан, токачка, зеленоглава патица = 1;

„Птици, пернат дивеч (дейност по отглеждане, продажба и т.н.), с изключение на специфични дейности, посочени в други рубрики:

пиле с високо тегло = 1,15;

патица за печене, готова за уговяване
патица, патица за разплод = 2;

1. Над 30 000 животни-еквиваленти:
разрешително

пуйка с ниско тегло = 2,20;

пуйка със средно тегло, пуйка за разплод,
гъска = 3;

пуйка с високо тегло = 3,50;

угоени ципоноги = 7.“

III — Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

15. От акта за преюдициално запитване е видно, че според ANPER-TOS възприетият в Декрет № 2005-989 метод на изчисление е в противоречие с Директива 96/61, докато министърът на околната среда и устойчивото развитие и устройство смята, една страна, че пдпдъците, яребиците и гълъбите не се споменават сред посочените в тази директива птици, и от друга страна, че стойностите в животни-еквиваленти са изчислени така, че в по-голяма степен да се вземе предвид действително отделяното количество азот от различните видове.

16. Запитващата юрисдикция отбелязва, че съгласно Директива 96/61 за инсталациите за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места трябва да се прилага режим на издаване на разрешително и че за разлика от други приложими за птиците общностни актове, при които

в зависимост от случая пдпдъците, яребиците и гълъбите са включени в или изключени от съответното им приложно поле, в тази директива не се определя понятието за птици.

17. При тези обстоятелства, като смята за сложен въпроса дали трябва да се приеме, че инсталациите за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места обхващат пдпдъците, яребиците и гълъбите, Conseil d'État спира производството, докато Съдът се произнесе „трябва ли точка 6.6., буква а) от приложение I към Директива 96/61 [...] [...] да се тълкува, от една страна, в смисъл, че в приложното ѝ поле попадат пдпдъците, яребиците и гълъбите, и от друга страна, при утвърдителен отговор, в смисъл, че разрешава механизъм, който води до изчисляване на праговете за разрешителен режим въз основа на система на животни-еквиваленти, при която броят животни за място се претегля според видовете, за да се отчете действително отделяното количество азот от различните видове“.

IV — Производството пред Съда

18. Съгласно член 23 от Статута на Съда ANPER-TOS, Association France Nature Environnement (сдружение France Nature Environnement) — встъпила в главното производство страна, френското и гръцкото правителство, както и Комисията представят писмени становища пред Съда. В съдебното заседание от

18 септември 2008 г. са изслушани устните състезания между страните, в които обаче не участват жалбоподателят и встъпилата в главното производство страна, чиито представители не се явяват в съдебното заседание.

V — Анализ

19. Както отбелязва запитващата юрисдикция, от разпоредбите на Директива 96/61 и от точка 6.6, буква а) от приложение I към нея е видно, че за инсталациите за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места се прилага режим на предварително издаване на разрешително.

20. За разлика от това, както е видно и от акта за преюдициално запитване, в рубрика 2111 от номенклатурата на класифицираните инсталации в Декрет № 2005-989 се предвижда праг за разрешителен режим от 30 000 животни-еквиваленти за отглеждането на птици и пернат дивеч, като по-конкретно се определя коефициент за преобразуване от 0,125 за пълпърците и 0,25 за яребиците и гълъбите. Този метод на изчисление, основан на стремежа да се отчита в по-голяма степен действителното количество азот, отделяно в околната среда от различните видове, позволява стопанство за отглеждане с повече от 40 000 пълпърка, яребици или гълъба да осъществява дейност при режим на предварително деклариране. По-точно за инсталациите за отглеждане на пълпърци ще се изисква предварително разрешително

само над праг от 240 000 животни, докато за инсталациите за отглеждане на яребици или гълъби — само над праг от 120 000 птици⁴.

21. Приложното поле на точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61 е очертано от три кумулативни елемента, а именно отглеждането да е интензивно, да става въпрос за отглеждане на птици и разглежданите инсталации да разполагат с повече от 40 000 места.

22. Безспорно е, че Директива 96/61 не съдържа определение нито на понятието за интензивно отглеждане, нито на понятията за птици и места.

23. Що се отнася до интензивното отглеждане, в представеното пред Съда становище френското правителство поддържа, че тъй като по произход са диви птици и за разлика от домашните видове като пилетата или патиците не е възможно да бъдат отглеждани интензивно, пълпърците, яребиците и гълъбите не попадат

4 — Така докато Директива 96/61 предвижда точно определен праг от 40 000 места за птици, след достигането на който за инсталация за интензивно отглеждане трябва да се издаде предварително разрешително, съгласно установения в Декрет № 2005-989 режим прагът за разрешителен режим от 30 000 животни-еквиваленти се променя в зависимост от съответните видове.

в приложното поле на точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61.

24. В това отношение следва да се отбележи, че поставеният от запитващата юрисдикция въпрос, отнасящ се единствено до начина, по който трябва да се тълкуват съдържащите се в Директива 96/61 понятия за птици и места, се основава на предпоставката, че пълпърците, яребиците и гълъбите, посочени в Декрет № 2005-989, могат да бъдат отглеждани интензивно. В мотивите на акта за преюдициално запитване изобщо не се посочва, че между страните в главното производство съществува спор относно това фактическо обстоятелство.

25. Съгласно постоянната съдебна практика обаче в рамките на производство по член 234 ЕО, основано на ясно разделение на правомощията между националните юрисдикции и Съда, националният съд е компетентен да извърши преценка на обстоятелствата по делото и в рамките на разпределянето на правомощията между общностните и националните юрисдикции Съдът трябва да вземе предвид фактическия и правен контекст, в който се вписват преюдициалните въпроси, така както е очертан с акта за преюдициално запитване⁵.

26. Ето защо предлагам на Съда да не разглежда направеното от френското правителство възражение, съгласно което пълпърците, яребиците и гълъбите не подлежат на интензивно отглеждане.

27. Ако все пак Съдът намери за необходимо да се произнесе по този въпрос, според мен във всеки случай възражението на френското правителство е неоснователно.

28. Същност — освен ако въз основа на документи надлежно се докаже противното, което обаче не е направено в настоящия случай — не може а priori да се изключи възможността понастоящем или в бъдеще да съществуват стопанства, в които интензивно да се отглеждат пълпърци, яребици и гълъби. Изтъкнатото от френското правителство обстоятелство, че френските стопанства за отглеждане на пълпърци и гълъби включват *средно* 3000 животни, само по себе си обаче не означава, че не е възможно в някои стопанства за отглеждане на тези животни да се превиши предвиденият в Директива 96/61 праг от 40 000 места.

29. Вярно е, че интензивното отглеждане не се измерва само с броя на наличните в стопанството животни. Както твърдят сдружението жалбоподател и встъпилото в главното производство сдружение, както и френското правителство, интензивното отглеждане се характеризира и с други фактори като гъстотата на животните на квадратен метър, липсата на открити пространства за раздвижване и използването на методи за промишлено отглеждане

5 — Вж. по-специално Решение от 18 декември 2007 г. по дело Laval un Partneri (C-341/05, Сборник, стр. I-11767, точки 45 и 47).

или на промишлени производствени методи като механизирането на дейностите по отглеждане. В това отношение бих искал да отбележа, че в Министерско постановление от 18 септември 1985 г.⁶, което е представено пред Съда от ANPERTOS и се отнася до икономическата жизнеспособност на земеделските стопанства, като се предвижда, че те имат право да се ползват от различни финансови и социални предимства, се уточнява, че минималната площ за промишлено отглеждане е тази за 200 000 пълпъдъка, продавани живи, и за 120 000 пълпъдъка, продавани умъртвени. Безспорно, както поддържа френското правителство в хода на съдебното заседание, подобно министерско постановление не дава точна информация за това дали в *съществуващите* стопанства се използват методи за интензивно отглеждане. Въпреки това смятам, че този документ може да бъде сериозно доказателство, че а priori не е изключено във Франция да съществуват стопанства за интензивно отглеждане на тези птици, каквито са стопанствата за промишлено отглеждане, или поне стопанства, в които е превишен предвиденият в Директива 96/61 праг от 40 000 места. Посоченото за пълпъдъците може да важи и за гълъбите, изрично споменати в посоченото постановление, или за яребиците.

30. При това положение понастоящем следва да се разгледа понятието за птици по смисъла на Директива 96/61, за което не е дадено определение.

31. В това отношение следва да се установи дали това понятие трябва да се

тълкува разширително, както поддържат жалбоподателят и встъпилата в главното производство страна, както и Комисията, или, напротив, то трябва да се тълкува стеснително, както поддържа френското правителство.

32. Според мен за да се отговори на този въпрос, преди всичко трябва да се разгледат общата структура и целта на Директива 96/61, както се изисква от съдебната практика⁷.

33. По отношение на първия от тези два пункта е важно да се отбележи, че употребата в точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61 на родовия термин „птици“, който според обичайния му смисъл обхваща птиците, отглеждани за яйца или за месо⁸, контрастира с точния текст на букви б) и в) от посочената точка, които се отнасят до „свинете за угояване (над 30 kg)“ (буква б) и до „свинете майки“ (буква в). Както обаче отбелязва Комисията в съдебното заседание, в посочената точка 6.6, буква а) се употребява толкова общ термин като термина „птици“, за да се избегнат пропуските, до които би довело изброяване на птичите видове, които могат да бъдат включени в приложното поле на Директива 96/61, тъй като всъщност при такова изброяване често, дори винаги, са налице пропуски.

6 — Постановление на Министерство на земеделието за определяне на коефициентите за еквивалентност на продукцията от промишлено отглеждане (JORF от 8 октомври 1985 г., стр. 11683).

7 — Вж. в това отношение по-специално Решение от 24 октомври 1996 г. по дело Kraaijeveld и др. (C-72/95, Recueil, стр. I-5403, точка 38) относно тълкуването на израз, за който не е дадено определение в Директива 85/337.

8 — Съгласно определението в *Le Grand Robert de la langue française*, Dictionnaires Le Robert, Paris, 2005.

34. Що се отнася до анализа на целта на Директива 96/61, според мен той също води до извод, че понятието за птици трябва да тълкува разширително. В това отношение е важно да се припомни, че с посочената директива се цели да се установи обща рамка от принципи за комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването на въздуха, водите и почвата, за да се избегне възможността различните подходи да насърчават преноса на замърсяването между различните компоненти на околната среда⁹. Този комплексен подход фактически се изразява в пълно координиране на процедурата и условията за разрешаване на промишлени инсталации, при които вероятността за замърсяване е значителна, така че е възможно да се постигне най-високата степен на опазване на околната среда като цяло, като при всички случаи тези условия трябва да включват разпоредби за намаляване до минимум на замърсяването на далечни разстояния или трансграничното замърсяване и да *осигуряват* висока степен на опазване на околната среда като цяло¹⁰.

35. Ето защо е явно, че целта на Директива 96/61 е широко определена.

36. Според мен обаче тази цел ще се накърни, ако понятието за птици се тълкува стеснително, така че предвидените в Директива 96/61 процедура и условия за издаване на разрешителни да не се прилагат за определени категории промишлени инсталации като тези за

интензивно отглеждане на пъдпъдъци, яребици или гълъби, въпреки обстоятелството, че въпросните инсталации превишават прага, предвиден в точка б.б, буква а) от приложение I към Директива 96/61, и следователно биха могли да доведат до значително замърсяване на въздуха, водите и/или почвата, върху което не се упражнява контрол.

37. С оглед на тези съображения според мен не е необходимо да се разрешава въпросът — повдигнат от запитващата юрисдикция и по който съществуват разногласия и между страните, представили становища пред Съда — дали е релевантно понятието за птици, възприето в други общностни актове, приети в областта на ветеринарно-санитарните изисквания¹¹ и околната среда¹².

38. Ако все пак Съдът приеме, в съответствие с поддържаното от френското правителство и Комисията становище, че Директива 85/337 може да бъде релевантна за тълкуването на понятието за птици по Директива 96/61, по-конкретно поради

⁹ — Вж. съображения 7 и 8, както и член 1 от Директива 96/61.

¹⁰ — Вж. съображения 14, 17 и 27, както и член 9 от Директива 96/61.

¹¹ — Като Директива 90/539/ЕИО на Съвета от 15 октомври 1990 година относно ветеринарно-санитарните изисквания за търговията в Общността и внос от трети страни на домашни птици и яйца за люпене (ОВ L 303, стр. 6; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 9, стр. 20), в чието приложно поле са включени пъдпъдъците, яребиците и гълъбите, или Директива 71/118/ЕИО на Съвета от 15 февруари 1971 година относно санитарните проблеми в областта на търговията с прясно птиче месо (ОВ L 55, стр. 23), в чието приложно поле не е включено месото от посочените птичи видове.

¹² — Като Директива 85/337.

общата цел на тези два акта¹³, смятам, че няма да се стигне до извода, както твърди френското правителство, че приложното поле на Директива 96/61 трябва да включва само пилетата и кокошките. Вярно е, че в точка 17, буква а) от приложение I към Директива 85/337 се предвижда, че проектите относно инсталации за интензивно отглеждане на птици с повече от 85 000 места за отглеждане на бройлери и повече от 60 000 места за отглеждане на кокошки подлежат на предварителната оценка по член 4, параграф 1 от тази директива. Въпреки това приложното поле на Директива 85/337 не е ограничено до посочените инсталации, тъй като съгласно точка 1, буква д) от приложение II към същата директива в него са включени и проектите за „интензивно животновъдство (инвестиционни предложения, невключени в приложение I)“. Макар съгласно установеното в член 4, параграф 2 от Директива 85/337 правило изброените в последното приложение проекти да не се подлагат системно на предварителна оценка, все пак всички инсталации за интензивно отглеждане, поради това включително и тези за отглеждане на птици, които не са изброени в точка 17, буква а) от приложение I към Директива 85/337, попадат в приложното

поле на последната. Следователно не може да се твърди, че предвид разпоредбите на Директива 85/337 инсталациите за интензивно отглеждане на пядпъдъци, яребици или гълъби не попадат в приложното поле на Директива 96/61.

39. От друга страна, противно на изложенията от френското правителство доводи, не смятам, че от справочния документ относно най-добрите налични техники за интензивно отглеждане на птици и свине, публикуван от Комисията през юли 2003 г. (наричан по-нататък: „документът BREF 2003“)¹⁴, могат да се изведат насоки относно начина, по който трябва да се тълкува понятието за птици по смисъла на Директива 96/61.

40. Наистина не смятам, че подобни доводи могат да се отхвърлят единствено на основание, че документите BREF нямат задължителна правна сила — обстоятелство, което Комисията изтъква като главен довод.

41. Въщност е важно да се отбележи, че въпреки липсата на такава задължителна сила в Определение по дело Saetti и

13 — Подобен подход явно може да се изведе от Решение от 7 септември 2004 г. по дело Waddenvereiniging и Vogelbeschermingsvereniging (C-127/02, Recueil, стр. I-7405, точка 26), в което Съдът е приел за релевантно понятието за проект, определено в Директива 85/337, за да поясни понятията за план или проект по смисъла на Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, стр. 7; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 109), доколкото с последната „се цели, както с Директива 85/337, да се избегне издаването на разрешение за дейностите, които могат да окажат отрицателно влияние върху околната среда, без да се извърши предварителна оценка на въздействието им върху околната среда“. Релевантността на Директива 85/337 за тълкуването на съдържащите се в Директива 96/61 понятия изглежда се потвърждава и от взаимното препращане между тези актове. По-конкретно в член 2а от Директива 85/337, изменена с Директива 97/11/ЕО на Съвета от 3 март 1997 г. (ОВ L 73, стр. 5; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 3, стр. 254), се уточнява, че държавите членки могат да предвидят една-единствена процедура, която да изпълнява съответните изисквания на двете директиви.

14 — Пълният текст на документа BREF, озаглавен „Integrated Pollution and Control (IPPC — Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs)“, е на разположение в Интернет на адрес: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/pages/FAactivities.htm>.

Frediani¹⁵, постановено съгласно член 104, параграф 3 от Процедурния правилник на Съда, последният вече се е позовал в частност на насоките, които са изложени в приет на основание Директива 96/61 документ BREF и се отнасят до условията за производство и използване на нефтен кокс в нефтопреработвателен завод, за да провери дали такива условия позволяват нефтеният кокс да не се квалифицира като отпадък по смисъла на Директива 75/442/ЕИО на Съвета от 15 юли 1975 година относно отпадъците¹⁶.

42. Въпреки това насоките от документа BREF, изложени от Съда в посоченото по-горе Определение по дело Saetti и Frediani, се отнасят до най-обичайните начини за използване на нефтения кокс и следователно, за разлика от настоящия случай, не се отнасят до тълкуване на понятие на общностното право и до очертаване на приложното поле на Директива 96/61. Освен това тези насоки са възпроизведени от Съда във връзка с наложеното от съдебната практика изискване действителното наличие на отпадък да се проверява с оглед на всички обстоятелства, като се отчита цялата на Директива 75/442 и необходимостта да не се засяга ефективността ѝ¹⁷. От посоченото определение следва обаче, че съдържащите се в документа BREF насоки представляват само част от информацията, въз основа на която запитващата юрисдикция може да провери условията за производство и използване

на нефтен кокс в даден нефтопреработвателен завод.

43. Ето защо според мен, с оглед на контекста, в който Съдът се позовава на документа BREF, и на естеството на сведенията, които той извлича от посочения документ, следваният в посоченото по-горе Определение по дело Saetti и Frediani подход трудно може да се приложи в настоящия случай.

44. Що се отнася до документа BREF 2003, следва да се отбележи, че макар в него да са изброени само кошките носачки, отглежданите за месо пилета, пуйките, патиците и токачките и подробно да са разгледани само първите две категории птици, ясно е, че разглежданият списък важи само „за този документ“¹⁸, поради което няма значение за тълкуването на понятието за птици по смисъла на Директива 96/61. Освен това, както Комисията припомня в писменото си становище, в документа, озаглавен „IPPC BREF Outline and Guide“, който тя публикува през декември 2005 г.¹⁹, изрично се уточнява, че с документ BREF не се тълкува Директива 96/61. В това отношение бих искал да добавя, че ако се признае възможността с документа BREF 2003 да се тълкува тази директива, това би довело например до изключване на гъските от обхвата на понятието за птици по смисъла

15 — Определение от 15 януари 2004 г. (С-235/02, Recueil, стр. I-1005, точки 41—44).

16 — ОВ L 194, стр. 39.

17 — Определение по дело Saetti и Frediani, посочено по-горе (точка 40 и цитираната съдебна практика).

18 — Вж. страница i) от резюмето на документа BREF, представено пред Съда от ANPER-TOS.

19 — Този документ е на разположение в Интернет на адрес: <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/pages/FAactivities.htm>.

на посочената директива, при положение че съвсем основателно всички страни, представили становища пред Съда, са съгласни, че тези животни попадат в тази родова категория. С други думи, обстоятелството, че само някои категории птици са посочени и/или разгледани в документа BREF 2003, не означава, че обхватът на понятието за птици по смисъла на Директива 96/61 е ограничен до посочените категории. Впрочем, както вече имах възможност да подчертая в настоящото заключение, възприемането на ограничително тълкуване на понятието за птици, ограничено до изброените в документа BREF 2003 видове, би застрашило постигането на целта на Директива 96/61.

45. На последно място, смятам, че следва да се отхвърли и тезата на френското правителство, съгласно която предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването), представено от Комисията на 21 декември 2007 г.²⁰, с което се цели различни обществни актове, сред които Директива 96/61, да се обединят в един-единствен нормативен акт, свидетелствало за тясно разбиране на понятието за птици по смисъла на последната директива. Всъщност достатъчно е да се заключи, че независимо от съдържанието на посоченото предложение, то със сигурност не представлява част от действащото обществено право²¹.

20 — COM (2007) 844 окончателен.

21 — Освен това следва да се отбележи, че понастоящем това предложение е на етап първо четене в Европейския парламент и комисията по околната среда, общественото здравеопазване и безопасността на храните е представила предложение за изменението му, свързано по-конкретно с точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61 (вж. проектодоказд на комисията по околната среда, общественото здравеопазване и безопасността на храните на Европейския парламент, 2007/0286 (COD), 2.7.2008 г., стр. 39 и 40).

46. Поради това предлагам на първата част от преюдициалния въпрос да се отговори, че точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61 трябва да се тълкува в смисъл, че в приложното поле на тази директива са включени пълпърдъците, яребиците и гълъбите.

47. Що се отнася до втората част от преюдициалния въпрос, важно е да се припомни, че запитващата юрисдикция иска да се установи дали точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61 допуска държава членка да установява система, която се изразява в определяне, въз основа на понятието за животни-еквиваленти, на прагове за предварително разрешаване на инсталации за интензивно отглеждане на птици и която се основава на механизъм за претегляне на броя животни на едно място според видовете, за да се отчете действително отделяното количество азот от различните видове. В конкретния случай е безспорно, че този механизъм води до това процедурата за предварително издаване на разрешително да се прилага за инсталациите за интензивно отглеждане на пълпърдъци с над 240 000 животни, а за инсталациите за интензивно отглеждане на яребици или гълъби — когато те превишат прага от 120 000 птици.

48. Както беше посочено по-горе, от точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61 следва, че процедурата за предварително издаване на разрешително трябва да се прилага за инсталациите за интензивно отглеждане на птици, когато те разполагат с „повече от 40 000 места“, независимо от съответния вид птици.

49. Макар понятието за места да не е определено в Директива 96/61, според мен то не може се разбира в смисъл, различен от обичайния, а именно като обозначаващо пространство или позиция, които се заемат от някого или нещо²². Според мен тази преценка се потвърждава от сравнението между текстовете на точка 6.б, буква а) от приложение I към Директива 96/61 на различните езици, в по-голямата част от които се употребява думата „места“²³. След като едно място по принцип може да се заема само от едно същество, а в конкретния случай само от едно животно, логично е да се приеме, че инсталациите за интензивно отглеждане на птици с повече от „40 000 места“ всъщност са инсталации, чийто капацитет за отглеждане или производствен капацитет надхвърля 40 000 птици, независимо от разглеждания вид птици, като в текста на точка 6.б, буква а) от приложение I към Директива 96/61 не се прави никакво разграничение между птиците, попадащи в обхвата на понятието за птици по смисъла на посочената директива.

50. Смятам, че това тълкуване следва и от структурата на Директива 96/61. Всъщност, от една страна, след като прагът от 40 000 места трябва по-специално да се прилага за новите инсталации, *предназначени* за интензивно отглеждане на птици, които *разполагат* с такъв брой места, той не може да зависи от действителното заемане на посочените инсталации, което освен това може да варира според сезоните, а се отнася по-скоро до капацитета за

отглеждане или производствения капацитет. От друга страна, в останалите разпоредби на точка 6 от приложение I към Директива 96/61 изрично се споменава производственият капацитет или капацитетът за обработка или консумация.

51. Това, естествено, не означава, че всяко място е с еднакви размери, независимо дали става въпрос за отглеждане на гъски, патици или пъдпъдъци. Въпреки това ако след като големината на дадено място бъде определена за всеки вид, като тази задача може да е от компетентността на държавите членки, инсталацията разполага с повече от 40 000 места за птици, то за нея задължително трябва да се приложи предвидената в Директива 96/61 процедура за предварително издаване на разрешително.

52. Поради това смятам, че система като установената с Декрет № 2005-989, в резултат на която предвидената в Директива 96/61 процедура за предварително издаване на разрешително се прилага само за инсталациите за интензивно отглеждане на пъдпъдъци, яребици или гълъби съответно с повече от 240 000 пъдпъдъка или 120 000 яребици или гълъби, не е в съответствие с точка 6.б, буква а) от приложение I към Директива 96/61.

22 — Вж. например определението за „emplacement“, дадено в *Le Grand Robert de la langue française*, op. cit.

23 — Такъв е случаят в текста на датски („pladser“), на немски („Plätzen“), на английски („places“), на италиански („posti“), на нидерландски („plaatsen“), на фински („paikka“) и на шведски език („platser“). В текста на испански език се използва думата „emplazamientos“, а в текста на португалски език не се съдържа уточнение.

53. Смятам, че тази преценка не се опровергава с общия довод, изложен от запитващата юрисдикция, както и от френското правителство, съгласно който предвиденото в Декрет № 2005-989 претегляне на видовете птици било установено с намерението да се отчетат действително отделяният от различните видове азот и следователно било в съответствие с преследваната с Директива 96/61 цел.

54. В това отношение е важно да се отбележи, че френското правителство не оспорва референтните стойности, които са представени пред Съда от ANPER-TOS и представляват извадка от приложенията към циркулярното писмо на *ministère de l'Écologie, du Développement et de l'Aménagement durables* (Министерство на околната среда и устойчивото развитие и устройство) от 7 септември 2007 г. относно класифицираните инсталации (стопанства за отглеждане, птици) — използване на нови референтни стойности за отделителния отпадъчен материал²⁴. От тези данни произтича обаче, че съотношението между отделяния от пядпъдък, яребица или гълъб азот и отделяния от стандартно пиле азот явно не отговаря на претеглянето на същите видове, предвидено в рамките на системата на животни-еквиваленти съгласно Декрет № 2005-989. Всъщност макар последният да пред-

вижда, че стандартното пиле се равнява на осем пядпъдъка, четири гълъба или четири яребици, според приложените към циркулярното писмо референтни стойности съдържанието на азот в екскрементите на пядпъдък е равно на половината от съдържанието на азот в екскрементите на стандартно пиле, като това съдържание е малко по-високо при яребицата, докато гълъбът произвежда пет пъти по-голямо количество²⁵. От анализа на тези официални данни и ако се вземе предвид само изтъкнатото от запитващата юрисдикция, както и от френското правителство съдържание на азот, следва — както отбелязват сдружението жалбоподател и встъпилото в главното производство сдружение — че Декрет № 2005-989 води до неприлагане на предвидената в Директива 96/91 процедура за предварително издаване на разрешително по отношение на инсталациите за интензивно отглеждане, в които пядпъдъците са на брой между 40 001 и 240 000, а яребиците или гълъбите — между 40 001 и 120 000, независимо от обстоятелството, че тези инсталации могат да произведат по-голямо количество азот от произведеното от инсталациите за интензивно отглеждане с 40 000 стандартни пилета²⁶.

55. Следователно френското правителство не успява да обясни по какъв начин

24 — Bulletin officiel на Министерство на околната среда и устойчивото развитие и устройство от 30 октомври 2007 г., MEDAD 2007/20, текст 15, стр. 1. Следва да се отбележи, че макар това циркулярно писмо да е прието няколко месеца след подаването на жалбата за отмяна по главното производство пред Conseil d'État, то все пак се основава на данни, изведени в резултат на дейността през 2006 г. на групата „Птици“ към Comité d'orientation pour les pratiques agricoles respectueuses de l'environnement (Комитет за политиката в областта на екосъобразните земеделски практики) (Cogrep) — орган под ръководството на френските министерства на земеделието и риболова и на околната среда и устойчивото развитие и устройство, както е видно от посоченото в циркулярното писмо и от доказателствата, представени от ANPER-TOS пред Съда.

25 — Вж. данните от приложената към посоченото циркулярно писмо таблица А, озаглавена „Количества на подлежащите на контрол отделени елементи след приспадане на загубите в сградите или при складиране (в грамове за едно животно, а Си и Zn — в милиграми).

26 — За изчерпателност следва да се отбележи, че в писмените си становища пред Съда сдружението жалбоподател и встъпилото в главното производство сдружение посочват, че в екскрементите се съдържат и фосфор, мед и цинк — вещества и метали, за които също се съдържат данни в таблици, изготвени от Cogrep и приложени към посоченото по-горе циркулярно писмо. Според съдържанието се в тези таблици данни съдържанието на фосфор, мед и цинк, отделено от 240 000 пядпъдъка, 120 000 яребици или 120 000 гълъба е по-голямо, дори понякога значително по-голямо от отделеното от 40 000 стандартни пилета.

определените в Декрет № 2005-989 прагове, които се отнасят до инсталациите за интензивно отглеждане на пъдпъдъци, яребици или гълъби, отговарят на преследваната с Директива 96/61 цел, а именно по-висока степен на опазване на околната среда като цяло.

56. За да бъде съвсем ясен, бих добавил, че тази преценка не означава — противно на заключението, което Комисията първоначално предлага в писменото си становище и основателно уточнява в хода на съдебното заседание — че система на животни-еквиваленти като предвидената в Декрет № 2005-989 противоречи *per se* на Директива 96/61. Всъщност последната допуска държава членка да установи подобна система, когато с нея — какъвто е случаят, що се отнася до редица птици, посочени в Декрет № 2005-989 — се определят прагове за предварително разрешаване на инсталации за интензивно отглеждане, които са по-ниски или същите

като прага, предвиден в точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61.

57. При това положение смятам, че на втората част от преюдициалния въпрос следва да се отговори в смисъл, че точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61 не допуска национална правна уредба, съгласно която праговете за разрешителен режим се изчисляват въз основа на система на животни-еквиваленти, при която броят животни за място се претегля според видовете, за да се отчете действително отделяното количество азот от различните видове, когато тази система води до неприлагане на Директива 96/61, и по-конкретно на установената в нея процедура за предварително издаване на разрешително за инсталациите за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места и когато всъщност тази система не отговаря и на определената в националната правна уредба цел, съответстваща на преследваната с Директива 96/61 цел, а именно по-висока степен на опазване на околната среда като цяло.

VI — Заключение

58. С оглед на изложените по-горе съображения предлагам на преюдициалния въпрос на Conseil d'État да се отговори по следния начин:

Точка 6.6, буква а) от приложение I към Директива 96/61/ЕО на Съвета от 24 септември 1996 година за комплексно предотвратяване и контрол на

замърсяването, която се отнася до инсталациите за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места, трябва да се тълкува в смисъл, че в приложното ѝ поле са включени пълпъдъците, яребиците и гълъбите и че тя не допуска национална правна уредба, съгласно която праговете за разрешителен режим се изчисляват въз основа на система на животни-еквиваленти, при която броят животни за място се претегля според видовете, за да се отчете действително отделяното количество азот от различните видове, когато тази система води до неприлагане на Директива 96/61, и по-конкретно на установената в нея процедура за предварително издаване на разрешително за инсталациите за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места и когато всъщност тази система не отговаря и на определената в националната правна уредба цел, съответстваща на преследваната с Директива 96/61 цел, а именно по-висока степен на опазване на околната среда като цяло.“